

FIVEN NORGE AS AVD EYDEHAVN
Postboks 113
4792 Lillesand

Oslo, 24. april 2023

Deres ref.:
Sverre Eikenes

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/835
2023.0078.miljodir

Saksbehandler:
Erland Årstøl

Rapport etter tilsyn 16. mars 2023

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos FIVEN NORGE AS AVD EYDEHAVN, heretter omtalt som Fiven Eydehavn (virksomhetsnummer: 974072076).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten har for høye utslipp av bly til vann
- Avvik 2: Virksomhetens målinger og beregninger av utslipp har enkelte mangler
- Avvik 3: Virksomheten har gravd i forurenset grunn uten tillatelse
- Avvik 4: Virksomheten har importert et farenmerket stoff uten registrering til produktregisteret

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Fiven Eydehavn må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 4. august 2023.

Dere må betale gebyr

Fiven Eydehavn må betale et gebyr på 22 500 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Erland Årstøl. Merk svaret med saksnummer 2022/835 og tilsynsnummer 2023.0078.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten har for høye utslipp av bly til vann

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven punkt 3.1.1, utslippsbegrensninger for utslipp til vann

Beskrivelse av krav

Tillatelsen, punkt 3.1.1 inneholder en døgnmidlet konsentrasjonsgrense for utslipp av bly til vann på 0,08 mg/l.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har utslipp av prosessvann fra raffinering av silisiumkarbid. Dette vannet renses i to sedimenteringsbasseng. Det gjennomføres månedlige målinger av tungmetaller i vannet som slippes ut fra renseanlegget.

Målingene viser overskridelser av døgnmidlet grenseverdi i oktober og desember i 2022, samt i januar og februar i 2023. Konsentrasjonen av bly i vannprøvene i disse månedene varierer fra 0,088 mg/l til 0,15 mg/l.

Virksomheten har avviksbehandlet disse hendelsene og er i en prosess med årsakskartlegging av de forhøyede utslippene av bly.

Avvik 2: Virksomhetens målinger og beregninger av utslipp har enkelte mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven punkt 11.1, utslippskontroll
- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven punkt 11.2, måleprogram
- forurensningsforskriften § 27-14, krav om utslippsmålinger for mellomstore forbrenningsanlegg. Vedlegg 3 til kapittel 27 angir detaljerte krav til målinger av utslipp.

Beskrivelse av krav

Utslippskontroll: Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal som et minimum omfatte komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier i tillatelsen eller forskrifter.

Måleprogram: Måleprogrammet skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinn i målingene, og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå.

Utslipp fra mellomstore forbrenningsanlegg: Virksomheten skal iverksette et måleprogram for måling av utslipp til luft som skal inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll. Det skal utføres periodiske målinger minst hvert tredje år for forbrenningsanlegg fra og med 1 MW til og med 20 MW. Målingene skal omfatte de forurensende stoffer som det er satt utslippsgrenser for det berørte anlegget, i dette tilfellet støv (12-timersmiddel) og karbonmonoksid (timesmiddel).

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten gjennomfører målinger og beregninger av utslipp til luft og vann. Under tilsynet ble det avdekket at arbeidet med dette har enkelte mangler:

- I tillatelsen, punkt 3.1.1 er grensen på utslipp av suspendert stoff til vann gitt som "30 døgn løpende middelvei". Virksomheten har beregnet og rapportert disse utslippene som middelveier for kalendermåned.
- Virksomheten har et måleprogram som inneholder en beskrivelse av usikkerhet i beregning og måling av utslipp til luft. Denne beskrivelsen er basert på målemetodikk som virksomheten ikke lenger benytter.
- Virksomheten har en oljefyrt dampkjele med en effekt på 3,7MW til produksjon av vanndamp. Det gjennomføres årlige kontroller med denne som inkluderer målinger av ulike utslippsparametre. Det har ikke blitt gjennomført målinger av støvutslipp, slik regelverket krever.

Avvik 3: Virksomheten har gravd i forurenset grunn uten tillatelse

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, punkt 5 grunnforurensning og forurensete sedimenter
- Forurensningsforskriften § 2-6 krav til tiltaksplan for graving i forurenset grunn.

Beskrivelse av krav

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensete sedimenter, krever tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen/Miljødirektoratet.

Forurensningsforskriften kapittel § 2-6 inneholder krav om tiltaksplan for terrenginngrep i forurenset grunn. Forurenset grunn defineres som jord eller berggrunn der konsentrasjonen av helse- eller miljøfarlige stoffer overstiger fastsatte normverdier. For nikkel er normverdien 60 mg/kg.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har i 2022 gjennomført gravearbeider. I områder tilknyttet "lager 1" er topplaget fjernet for å asfaltere, legge plen og lage en ny grusvei. Dette utgjør et område på omtrent 1 900 m². Omtrent 180 tonn med oppgravde masser ble levert til avfallsmottak som lett forurensete masser, mens ca. 20 tonn ble omdisponert på bedriftsområdet. Det er også gjennomført mindre tiltak på andre deler av bedriftsområdet knyttet til omdisponering av masser, opprydding av Sika-slam og planering.

Virksomheten leverte i 2020 en tilstandsrapport til Miljødirektoratet. Denne gir en oversikt over forurensningssituasjonen på bedriftsområdet. En prøve av grunnen ved lager 1 viser nikkelkonsentrasjon på 170 mg/kg, tilsvarende tilstandsklasse 3 i veileder 2553/2009 - *Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn*.

Miljødirektoratet vurderer at gravearbeidet ved lager 1 var søknadspliktig og krevde en godkjent tiltaksplan.

Avvik 4: Virksomheten har importert et faremerket stoff uten registrering til produktregisteret

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- deklareringsforskriften § 4

Beskrivelse av krav

Enhver som i Norge produserer eller importerer til Norge 100 kg eller mer pr. år av et farlig kjemikalie, skal deklare kjemikaliet til Miljødirektoratet for registrering i produktregisteret. Den ansvarlige for deklarasjonen skal uten ugrunnet opphold oppdatere opplysningene i produktregisteret dersom det skjer endringer i informasjonen som kreves.

Deklareringspliktige kjemikalier skal være deklartert til Miljødirektoratet senest når omsetning eller yrkesmessig bruk begynner i Norge.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten importerer et merkepliktig kjemikalie fra Sveits som ikke er deklartert til produktregisteret.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at Fiven Eydehavn må betale et gebyr på 22 500 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 20. januar 2023 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI.. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrollloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48 og produktkontrollloven § 8. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Fiven Eydehavn sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Erland Årstøl
- Rune Aasheim
- Ine Merete Lorgen

Kontaktperson hos Fiven Eydehavn

- Sverre Eikenes

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Fiven Eydehavn ble kontrollert under tilsynet:

- Fiven Norge avdeling Eydehavn, Arendal

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til kjemikalier regelverk:

- Internkontroll
- Substitusjonsplikt
- Deklarering
- REACH

Følgende tema ble kontrollert knyttet til forurensende aktivitet:

- Tanklagring
- Utslipp til luft og vann
- Måleprogram
- Grunnforurensning og sediment

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften)
- Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Beregningsgrunnlag og måleverdier for utslipp til luft og vann
- Måleprogram for utslipp til luft og vann
- Avvikshåndtering av brudd på grenseverdier for utslipp
- Virksomhetens system for substitusjon
- Internkontroll og møtoreferater for oppfølging av kjemikalier regelverk
- Sikkerhetsdatablad for ett kjemikalie
- Kart over områder hvor det er gravd i forurenset grunn
- Kvitteringer for levering masser

Del 4: Annen informasjon

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Erland Årstøl
tilsynsleder

Kopi til:

- Statsforvalteren i Agder
- Arendal kommune